

Izvajalci zdravstvene dejavnosti na primarni ravni

Številka: 165-7/2020/548
Datum: 18. 6. 2020

Zadeva: Organizacija dela izvajalcev zdravstvene dejavnosti na primarni ravni po koncu razglašene epidemije COVID-19

Zaradi globalne prisotnosti virusa SARS-CoV-2, neobstoja cepiva in zdravila za COVID-19 ter s tem povezane nevarnosti ponovne hitre širitve bolezni mora zdravstveni sistem nadaljevati z delom na prilagojen način, ki omogoča izvajanje previdnostnih ukrepov in hitro zaznavo pojava virusa v slovenskem prostoru tudi po preklicu epidemije bolezni COVID-19. Nujno je spremljanje epidemiološke situacije in morebitno prilagajanje organizacije dela glede na navodila oziroma priporočila Ministrstva za zdravje (v nadaljnjem besedilu: MZ) in Nacionalnega inštituta za javno zdravje (v nadaljnjem besedilu: NIJZ).

Izvajalci zdravstvene dejavnosti na primarni ravni (v nadaljnjem besedilu: izvajalci) so prvi stik pacientov z zdravstvenim sistemom in tako najpomembnejši člen za detekcijo bolezni v skupnosti. Za zagotavljanje varne zdravstvene obravnave na primarnem nivoju je treba zagotoviti najmanj naslednje pogoje:

- vzpostaviti je treba ustrezno presejalno politiko - obvezno naročanje pacientov na vse obravnave, ob tem pa preverjanje epidemioloških podatkov in morebitnih znakov bolezni COVID-19 ter podajanje navodil o zdravstvenih pogojih za vstop v ambulantno;
- zagotavljanje nadzorovanega prihoda, sprejemnega mesta oziroma točke pred vstopom v prostore izvajalca;
- zagotavljanje ločenih poti obravnave za paciente z možno boleznijo COVID-19;
- zagotavljanje varne razdalje (najmanj 1,5 m) v čakalnicah in drugih prostorih izvajalca;
- izvajanje preventivnih in higienskih ukrepov za preprečevanje širjenja okužbe COVID-19;
- spoštovanje aktualnih napotkov za uporabo osebne varovalne opreme;
- spremljanje porabe in stanja zaloga osebne varovalne opreme ter poročanje v skladu z aktualnimi navodili;
- spremljanje zdravstvenega stanja zaposlenih kot dolžnost posameznika - zdravstveni delavci, ki imajo simptome COVID-19 oziroma se ne počutijo zdravi, morajo ostati doma in se jih nemudoma testira na SARS-Cov-2;
- zdravstveni domovi organizirajo preglede in odvzeme brisov na COVID-19 v vseh regijah, vsak izvajalec je dolžan na ustrezen način zagotoviti obravnavo svojih pacientov s sumom na COVID-19;
- prag testiranja naj bo nizek - za paciente in zaposlene s simptomi;
- v vsej populaciji naj se v sezoni spodbuja cepljenje proti gripi, v ranljivih skupinah pa tudi proti pnevmokokni pljučnici;
- obvezna je uporaba zaščitnih mask za paciente in zdravstvene delavce ob vstopu v ustanovo in obravnavo.

I. OBRAVNAVA OSEB Z NEGATIVNO EPIDEMIOLOŠKO ANAMNEZO IN BREZ ZNAKOV BOLEZNI COVID-19

Obravnavo oseb z negativno.... se izvaja v skladu z Navodili za sprejem in zdravstveno obravnavo pacientov z negativno epidemiološko anamnezo in brez znakov bolezni COVID-19, objavljenimi na spletni strani Ministrstva za zdravje:

<https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZ/DOKUMENTI/Koronavirus/Navodila-za-sprejem-in-zdravstveno-obravnavo-pacientov-z-negativno-epidemiolosko-anamnezo-in-brez-znakov-bolezni-COVID-19-v2.pdf>.

II. OBRAVNAVA OSEB S SUMOM NA COVID-19

A. COVID-19 OBRAVNAVA:

Tudi po preklicu epidemije bolezni COVID-19 se zagotavlja ločeno obravnavo oseb s sumom na COVID-19. COVID-19 obravnavo se lahko izvaja pri vsakem izvajalcu, ki za to zagotovi ustrezne pogoje (ločen vstop oziroma ambulanta, osebna varovalna oprema, kader).

Časovni obseg obravnav oseb s sumom na COVID-19 se prilagaja številu pacientov, ki naj bodo na obravnavo naročeni, in najbolje ob koncu ordinacijskega časa pregledani v ambulanti / prostoru za izolacijo. V naročenih terminih v okviru COVID-19 obravnav se lahko izvajajo tudi samostojni odvzemi brisov brez pregleda.

Zaradi velikega števila respiratornih okužb pri otrocih in s tem večji potrebi po COVID-19 obravnavah v nekaterih zavodih že uporabljajo nekoliko prilagojeno organizacijo dela v pediatričnih ambulantah – ločeno izvajanje storitev preventive in neinfektivnih obolenj ter ločeno obravnavo otrok s sumom na nalezljivo bolezen, vključno s COVID-19 obravnavo. Pediatri z omejitvami za izvajanje COVID-19 obravnav izvajajo preventivne preglede dojenčkov in otrok za kolege, ki izvajajo COVID-19 obravnave otrok pediatrov z omejitvami.

Storitve obravnave oseb s sumom na COVID-19 se evidentirajo kot običajno (npr. pregled in odvzem brisa), poleg tega pa se kot ločeno zaračunljiv material (LZM) lahko evidentirajo: največ en komplet osebne varovalne opreme (v nadaljnjem besedilu: OVO) (za zdravnika in medicinsko sestro) za čas delovanja ločene ambulante oziroma na tim izvajalca, preiskava SARS-CoV-2, preiskava ostali respiratorni povzročitelji. Do uveljavitve sistemske rešitve v sklopu Aneksa št. 1 k Splošnemu dogovoru za leto 2020, ki bo uredil financiranje, se storitve evidentirajo ločeno.

COVID-19 obravnavo se mora obvezno še naprej zagotavljati tudi v vseh enotah v okviru nujne medicinske pomoči. Tudi v okviru nujne medicinske pomoči se evidenčno obračuna storitve in obračuna LZM – komplet OVO (za tri člane ekipe) na obravnavo in preiskava SARS-CoV-2, če je bil odvzet bris.

Za obravnavo oskrbovancev v DSO je odgovorna zdravstvena služba v DSO, ki tudi obračuna storitve pregleda in LZM za izvedene COVID-19 obravnave. Izven časa prisotnosti izvajalcev zdravstvene dejavnosti v DSO COVID-19 obravnavo opravi in obračuna lokalno pristojni zdravstveni dom.

Pri izvajalcih, ki sami ne morejo zagotoviti pogojev za izvajanje COVID-19 obravnave, mora biti prav tako predvidena in dogovorjena pot obravnave za paciente s sumom na COVID-19 (več izvajalcev lahko organizira skupno mesto obravnave, koncesionarji se lahko vključijo v lokalni zdravstveni dom ali povežejo med seboj, ob blagi klinični sliki se pacienta najprej napoti na odvzem brisa in ob negativnem izvidu se pacienta lahko obravnava na običajen način).

B. IZVAJANJE BRISOV

Za zagotavljanje odvzemnih mest za brise se organizira dodatno **ločene COVID-19 točke za odvzem brisov** tam, kjer pričakujemo večje število brisov – v večjih mestih, ki pokrivajo tudi večjo regijo. Te točke so v **ZD Ljubljana, ZD Maribor, SB Celje, ZD Murska sobota, ZD Kranj (za spodnjo Gorenjsko), ZD Jesenice (za zgornjo Gorenjsko), ZD Koper, ZD Nova gorica, SB Novo mesto, ZD Slovenj Gradec v dogovoru z ZD Ravne na Koroškem. Priporoča se organizacijo na način »drive-in«.**

Tudi te točke evidentirajo opravljene storitve – odvzem brisa + LZM kot zgoraj, urejeno bo financiranje dodatne medicinske sestre in administrativne storitve. COVID-19 točke za odvzem brisov morajo delovati minimalno 4 ure na dan, glede na potrebe se delovanje razširi.

Zaradi čim hitrejšega odkrivanja novih primerov bolezni in zamejevanja okužb v zgodnji fazi je nujno še naprej izvajati odvzeme brisov pri vseh pacientih z blagimi znaki bolezni COVID-19 in osebah po navodilu epidemiologa.

Strokovni vidik obravnave se izvaja v skladu z navodili MZ in NIJZ:
<https://www.nijz.si/sl/koronavirus-sars-cov-2-navodila-za-strokovno-javnost>

III. PREVOZI PACIENTOV

Prevozi pacientov s sumom ali potrjeno boleznijo COVID-19 se izvajajo v skladu s predhodnimi navodili in z uporabo OVO. Prevoze izvaja lokalno pristojni izvajalec prevoza, kjer pacient prebiva oziroma je bil hospitaliziran. Naročnik prevoza mora izvajalca prevoza obvezno seznaniti, da gre za pacienta s COVID-19.

Prevozi pacientov brez suma na COVID-19 (pred prevozom se preveri epidemiološke podatke in znake COVID-19) se izvajajo v skladu s Pravili obveznega zdravstvenega zavarovanja ob upoštevanju splošnih higienskih ukrepov (razkuževanje, nošenje mask, prezračevanje vozila).

Obravnava klicev v sili se v vseh fazah obvladovanja dogodka izvaja na utečen način in z uporabo utečenih komunikacijskih poti. Pri aktivaciji ekip NMP v primeru prepoznanega suma na pacienta s COVID-19 mora biti poseben poudarek na seznanjanju ekipe NMP o specifičnem stanju pacienta. Ekipa NMP mora pred izvedbo transporta poskrbeti za ustrezno in pravočasno obveščanje (neposredno ali posredno) sprejemne ustanove o prihodu takšnega pacienta.

IV. ZAŠČITNA SREDSTVA

Po preklicu epidemije je za nabavo zaščitnih sredstev odgovoren posamezen izvajalec zdravstvene dejavnosti, po možnosti v okviru skupnih javnih naročil.

Pri obravnavi pacientov se uporablja OVO **ustrezno glede na verjetnost bolezni COVID-19.**

V. OBVEŠČANJE IN POROČANJE

Vsi JZZ, ki obravnavajo osebe s sumom na COVID-19, dnevno spremljajo podatke o stanju COVID-19 in zalogah OVO in jih poročajo v skladu z navodili preko sistema elektronskega poročanja <https://mnz.sharepoint.com/sites/MZ-PorocanjeCovid19>.

Če JZZ zazna bistveno povečanje števila pacientov s sumom na COVID-19, to sporoči na MZ takoj ob zaznavi.

S spoštovanjem,

dr. Tina Bregant
Državna sekretarka

Vročiti:

- izvajalci zdravstvene dejavnosti – po e-pošti